



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudkyně JUDr. Zuzanou Šmídovou v právní věci žalobce: MUDr. Y█████ E█████ U█████ nar. ██████ trvale bytem ██████ ██████ zast. Janem Kalvodou, advokátem se sídlem Praha 6, Bělohorská 262/35, proti žalované: Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, za níž před soudem vystupuje Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, se sídlem Praha 2, Rašínovo nábřeží 42, o zaplacení částky 2.000.000.000,- Kč a 2.000.000.000,--Kč,

t a k t o :

I. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci částku 1.366.500,- Kč a částku 260.000,- Kč, to vše do 3 dnů od právní moci rozsudku.

II. Co do částky 1.998.633.500,- Kč a co do částky 1.999.740.000,- Kč, se žaloba zamítá.

III. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši 55.720,50 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku, k rukám Jana Kalvody, advokáta.

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se svou žalobou došlou dne 25.7.2008 zdejšímu soudu a vedenou pod sp. zn. 16 C 34/2008 domáhal na žalované jednak náhrady nemajetkové újmy za průtahy v řízení ve výši 1.999.805.000,--Kč, jednak další náhrady nemajetkové újmy za zásah do svých nemajetkových práv, v důsledku vazebního stíhání ve výši 2.000.000.000,--Kč a konečně náhrady nemajetkové újmy za poškození dobré pověsti následkem nedůvodného tr. stíhání, rovněž ve výši 2.000.000.000,--Kč. Celkově tedy žalobce uplatnil na náhradě nemajetkové újmy částku ve výši 5.999.805.000,--Kč. Pokud jde požadovanou nemajetkovou újmu za zásah do nemajetkových práv žalobce v důsledku vazebního stíhání ve výši 2.000.000.000,--Kč a nemajetkovou újmu za poškození dobré pověsti následkem nedůvodného tr. stíhání ve výši 2.000.000.000,--Kč, žalobce v žalobě tvrdí, že uvedenou částku požaduje dle zákona č. 58/1969Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou rozhodnutím orgánu státu nebo jeho nesprávným úředním postupem, dále dle zákona č. 82/1998Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, dle ust. § 13 obč. zák., jakož i dle ust. čl. V. odst. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, a to z titulu řízení vedeného proti žalobci u Obvodního soudu pro Prahu 4, pod spis. zn.: [REDAKCE]. K průběhu předmětného tr. řízení žalobce uvádí, že byl dne 14.9.1994 nedůvodně obviněn pro přípravu tr. činu trojnásobné vraždy podle § 7 a § 219 odst. 1, odst. 2a) tr. zákona, pro tr. čin podvodu dle ust. § 250 odst. 1, odst. 4 tr. zákona, pro tr. čin loupeže dle § 234 odst. 1, odst. 3 tr. zákona, pro tr. čin vydírání dle § 235 odst. 1, odst. 3 tr. zákona, pro tr. čin omezování osobní svobody dle § 231 odst. 4 tr. zákona a pro tr. čin nedovoleného ozbrojování dle § 185 odst. 1 tr. zákona a dále byl žalobce vzat do vazby. V této vazbě žalobce strávil celkem 911 dní. Žalobce byl postupně zbavován veškerých obvinění tak, že z některých zveřejněných deliktů, jichž se měl dopustit nebo je připravovat, vůbec obviněn nebyl, jeho tr. stíhání za jiné, z nichž byl obviněn, byla zastavena a konečně ze zbývajících obvinění byl postupně zproštěn, naposledy rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 31.7.2007, spis. zn.: 7 To 252/2007. Konkrétně byl žalobce zproštěn obžaloby podle § 206 písm. c) tr. řádu. Žalobce namítá průtahy v předmětném tr. řízení s tím, že trvalo neuvěřitelných 12 let, 9 měsíců a 13 dní. Žalobce v podané žalobě dále tvrdí, že požádal žalovanou o zadostiučinění formou omluvy a o náhrady vzniklé nemajetkové újmy. Žalovaná vyplatila žalobci pouze částku ve výši 195.000,--Kč za průtahy v řízení, přičemž za dle žalobce bezprecedentní zásahy do jeho osobnostních práv způsobené nezákonným zbavením osobní svobody a bezdůvodnými obviněními a veřejnými difamacemi prováděnými veřejnými sdělovacími prostředky přímo úředními osobami, jež zcela zničili dobrou pověst žalobce a způsobili mu obrovské a nenahraditelné finanční ztráty v jeho profesních a obchodních záležitostech, odmítla žalovaná žalobce zcela jakkoli odškodnit. Žalobce v žalobě dále tvrdí, že je zcela výjimečnou osobností a újma, jež mu byla způsobena jednotlivě i v souhrnu, zdaleka převyšuje dosud známé újmy způsobené nezákonným trestním stíháním, vězněním a difamací, nejen v ČR, ale i v celé Evropě. Žalobce byl dle svého tvrzení v době zadržení významným podnikatelem, a to s pobočkami svých obchodně-výrobních společností ve Spolkové republice Německo, v Turecku, v ČR. Žalobce je [REDAKCE] byl dlouholetým spolupracovníkem Mezinárodní organizace Lékaři bez hranic, zakladatelem několika lazaretů v Íránu, atd. Celý život aktivně bojoval za lidská práva a práva národnostních menšin. Žalobce celá léta spolupracoval s Amnesty International v SRN a se Společností pro ohrožené národy a s Německým Červeným křížem. Žalobce je významným publicistou, autorem mnoha desítek knih, překladatelem, spisovatelem, členem mezinárodního PEN klubu. Žalobce je nositelem prestižního ocenění organizace [REDAKCE], ceny [REDAKCE] a za občanskou statečnost, která mu byla udělena v roce 2006. Dle žalobce zadostiučinění formou omluvy, či jinou, rovněž není dostatečnou kompenzací. Proto vyzval žalobce žalovanou k náhradě předmětné nemajetkové újmy a následně podal předmětnou žalobu.

Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 6.8.2008, č.j. 16 C 34/2008-20 soud v bodě I. nepřipustil rozšíření žaloby o uložení povinnosti žalované zveřejnit na své náklady

text označený pod bodem I. změny žaloby, došlé soudu dne 28.7.2008. Ve výroku II. soud nárok na zaplacení částky 2.000.000.000 Kč za poškození dobré pověsti žalobce následkem nedůvodného tr. stíhání a nárok na zaplacení částky 2.000.000.000,- Kč za zásah do nemajetkových práv žalobce v důsledku jeho vazebního stíhání vyloučil k samostatnému řízení. Věc ohledně obou vyloučených nároků na zaplacení částky 2krát 2.000.000.000,- Kč je nadále vedena pod spis. zn.: 16 C 21/2009. Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 25.5.2009 č.j. Ncp 652/2009-30 rozhodl, že k projednání a rozhodnutí věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod spis. zn.: 16 C 21/2009 jsou v prvním stupni příslušné okresní soudy. Z odůvodnění citovaného usnesení Vrchního soudu v Praze vyplývá, že věcná příslušnost krajského soudu dle § 9 odst. 2 písm. a) o.s.ř. v projednávané věci není dána. Jedná se o náhradu škody způsobenou nesprávným úředním postupem dle zák. č. 82/1998Sb. a k řízení soud v I. stupni jsou příslušné okresní soudy.

Žalovaná, za níž dle předložené dohody ze dne 17.9.2008 jedná Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, navrhla zamítnutí žaloby v plném rozsahu. Ve svém vyjádření k žalobě uvedla, že se žádostí žalobce o poskytnutí odškodnění zabývala, přičemž žalobce požadoval po žalované mimo jiné nemajetkovou újmu vzniklou v důsledku vazebního stíhání ve výši 2.000.000.000 Kč a nemajetkovou újmu spočívající v poškození dobré pověsti následkem nedůvodného tr. stíhání rovněž ve výši 2.000.000.000,- Kč. Žalovaná konkrétně uvedla, že na nemajetkovou újmu vzniklou v důsledku tr. stíhání, resp. za poškození dobré pověsti byla žalobci poskytnuta částka 240.000,-Kč. Žalovaná při posouzení tohoto nároku vycházela ze skutečnosti, že v případě žalobce došlo k ukončení tr. stíhání pravomocným rozsudkem dne 31.7.2007, tedy již za účinnosti zákona č. 160/2006 Sb., jímž byla do zákona o odpovědnosti státu za škodu doplněna možnost domáhat se na státu náhrady nemajetkové újmy – zadostiučinění, a z tohoto důvodu byla žalobci přiznána náhrada. Při jejím výpočtu vycházela žalovaná z ust. § 444 odst. 3 obč. zák., které upravuje jednorázové odškodnění pozůstalých v případě usmrcení osoby blízké, neboť dosud není, vzhledem k novému institutu v českém právním řádu, k dispozici relevantní judikatura. V případě, který na myslí ust. § 444 odst. 3 obč. zák., je poskytováno jednorázové odškodnění ve výši 240.000,-Kč. Dle názoru žalované není vedení tr. stíhání závažnější skutečností než smrt blízké osoby. Z tohoto důvodu má žalovaná za to, že uvedená částka 240.000,-Kč by měla sloužit jako určitý strop při vyčíslení výše zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou tr. stíháním a s ohledem na závažnost případu bylo tedy žalobci poskytnuto zadostiučinění v maximálním možném rozsahu. K požadavku žalobce na odškodnění za nemajetkovou újmu vzniklou v důsledku vazebního stíhání má žalovaná za to, že zákon č. 82/1998Sb. ve znění zákona č. 160/2006Sb. toto neumožňuje. Dle názoru žalované je nezbytnou podmínkou pro vznik odpovědnosti státu za nemajetkovou újmu existence nezákonného rozhodnutí či nesprávného úředního postupu, a pokud v případě odpovědnosti státu podle ust. § 9 zák. č. 82/1998Sb. takové rozhodnutí či nesprávný úřední postup chybí, nelze podle tohoto zákona nárok uplatnit. Dle žalované nelze s úspěchem tvrdit, že uvalení vazby na osobu obviněnou z trestného činu, je samo o sobě nezákonným rozhodnutím, pokud tato osoba byla nakonec obžaloby zproštěna, protože nebylo prokázáno, že skutečně trestný čin spáchala. Z uvedených důvodů žalovaná navrhla zamítnutí žaloby v plném rozsahu.

Žalovaná při jednání soudu dne 25.1.2010 vznesla námitku promlčení v obou žalobcem uplatněných nároků s tím, že dle názoru žalované u nemajetkové újmy neběží 6ti měsíční stavěcí promlčecí doba uvedená v ust. § 35 zák. č. 82/1998Sb. a z tohoto důvodu jsou oba nároky žalobce promlčeny. Žalovaná v této souvislosti poukázala na ust. § 14 a 15 zák. č. 82/1998Sb., v nichž se hovoří o nároku na náhradu škody a o tom, jak má být tento nárok uplatněn, přičemž ust. § 31a) citovaného zákona upravuje zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu, avšak v § 35 citovaného zákona se hovoří pouze o tom, kdy promlčecí době neběží ve vztahu k uplatnění nároku na náhradu škody, avšak toto posledně citované ustanovení dle názoru žalované nehovoří nic o tom, že by docházelo rovněž ke stavění

promlčecí doby v případě nároku na nemajetkovou újmu. Dle názoru žalované k žádosti žalobce o předmětné odškodnění sdělilo Ministerstvo spravedlnosti závěrečné stanovisko dopisem ze dne 28.4.2008, a tímto datem bylo mimosoudní projednání nároku žalobce ukončeno.

Žalobce s námitkou promlčení vznesenou žalovanou nesouhlasil s tím, že tato není důvodná. Dle žalobce se zásadním z hlediska posouzení otázky promlčení v dané věci jeví zjištění o tom, kdy a zda vůbec bylo skončeno předběžné projednání nároku žalobce žalovanou. Žalobce nesouhlasí s tvrzením žalované, že se tak stalo ke dni doručení tzv. závěrečného stanoviska, datovaného dne 28.4.2008. V této souvislosti žalobce poukázal na stanovisko žalované ze dne 28.7.2008, ve kterém se žalovaná vyjadřuje k žádosti žalobce o odškodnění z titulu nemajetkové újmy způsobenému v důsledku vazebního stíhání a poškození dobrého jména v tom smyslu, že nárok žalobce na náhradu nemajetkové újmy za vazební stíhání nebude odškodněn vůbec, nárok na náhradu nemajetkové újmy způsobené poškozením dobrého jména pak částkou 240.000,--Kč. Dle sdělení samotné žalované byla tato částka žalobci poskytnuta až po datu 28.7.2008. Žalobce dále uvedl, že se o vzniku nemajetkové újmy a o tom, kdo za ni odpovídá mohl dozvědět nejdříve dne 31.7.2009 (správně 2007), kdy byl vyhlášen rozsudek MS v Praze, spis. zn.: [REDAKCE] S ohledem na ust. § 32 odst. 3 věta druhá zák. č. 82/1998Sb., však promlčecí doba neskončí dříve než za 6 měsíců od skončení řízení, tedy dne 31.1.2008. Žalobce dne 28.1.2008 osobně doručeným podáním uplatnil svůj nárok u žalované a dle ust. § 35 citovaného zákona tedy, tímto dnem přestala na dobu, po kterou bude věc posuzovat žalovaná, nejdéle pak na dobu 6ti měsíců, běžet promlčecí doba. Nejdéle by tak musel být nárok žalobce uplatněn u soudu dne 28.7.2008, přičemž žaloba byla žalobcem podána dne 25.7.2008. Žalobce tvrdí, že jednání v rámci mimosoudního uplatnění nároku u žalované mezi účastníky probíhala souvisle od 28.1.2008 až do 28.7.2008 ( tedy do maximálně možné lhůty k předběžnému projednání ) a dále pak i po tomto datu. Vzhledem k uvedenému je zřejmé, že žaloba byla podána včas.

Obvodní soud pro Prahu 2 rozsudkem ze dne 21.4.2010, č.j. 16 C 21/2009-104 žalobu na zaplacení částky 2 x 2.000.000.000,- Kč v plném rozsahu zamítl. Soud v odůvodnění citovaného rozsudku uzavřel, že odpovědnost podle zákona č. 160/2006 Sb., který zavádí institut nemajetkové újmy, se vztahuje na nemajetkovou újmu způsobenou rozhodnutími, vydanými ode dne účinnosti tohoto zákona (tj. ode dne 27.4.2006). Předmětná rozhodnutí o vzetí žalobce do vazby a sdělení obvinění jakožto opatření však byla vydána před účinností zákona č. 160/2006 Sb., jakož i před účinností samotného zákona č. 82/1998 Sb. který nabyl účinnosti dne 15.5.1998. Dle článku II. zákona č. 160/2006 Sb. – přechodného ustanovení, které zakládá pravou zpětnou účinnost (retroaktivitu), se toto jediné přechodné ustanovení k zákonu č. 160/2006 Sb. týká pouze nároku na náhradu nemajetkové újmy způsobené nesprávným úředním postupem, spočívajícím v porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené nebo v přiměřené lhůtě, přičemž se vztahuje i na újmy vzniklé přede dnem 27.4.2006. Limitujícím faktorem je zde požadavek, že nesmí jít k tomuto datu o nárok promlčený, podle § 32 odst. 3. Z uvedeného vyplývá, že toto přechodné ustanovení je aplikovatelné výhradně v případech, kdy se jedná o nesprávný úřední postup spočívající v nepřiměřené délce řízení. Dále soud uzavřel, že i v případě možnosti posoudit nároky žalobce dle ust. zákona č. 160/2006 Sb., byly by tyto nároky dle ust. § 32 odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. v platném znění promlčeny. K odvolání žalobce Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 31.3.2011, č.j. 64 Co 444/2010-134 rozsudek soudu prvního stupně potvrdil. Odvolací soud se neztotožnil s názorem soudu prvního stupně o uplynutí objektivní desetileté promlčecí doby dle § 32 odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb., poukázal však na pravou zpětnou účinnost novely zákona č. 82/1998 Sb., provedené zákonem č. 160/2006 Sb., která se tak podle článku II - přechodného ustanovení vztahuje na případy nemajetkové újmy způsobené nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí a § 22 odst. 1 věty druhé

a třetí zákona č. 82/1998 Sb., vzniklé před její účinností, pokud nárok nebyl promlčen. V případě obou nároků žalobce uplatněných touto žalobou pak přichází v úvahu aplikace ustanovení týkajících se ochrany osobnosti (§11 - § 13 občanského zákoníku) na podkladě žaloby, o níž rozhodují v prvním stupni krajské soudy (§ 9 odst. 2 písmeno a) o.s.ř.). K dovolání žalobce proti předmětnému rozsudku Městského soudu v Praze Nejvyšší soud České republiky rozsudkem ze dne 31.1.2012, č.j.: 30 Cdo 2579/2011-146 rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31.3.2011, č.j.: 64 Co 444/2010-134, a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 21.4.2010, č.j. 16 C 21/2009-104, zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Nejvyšší soud v odůvodnění citovaného rozsudku uzavřel, že pro posouzení toho, který zákonný předpis je třeba na nároky žalobce aplikovat, je tedy třeba stanovit, kdy nemajetková újma vznikla, respektive kdy se projevovala a trvala. Dle dovolacího soudu je zřejmé, že ke vzniku nemajetkové újmy a jejímu trvání v případě žalobcovu nároku na odškodnění nemajetkové újmy za vazbu došlo v době trvání vazby, tedy od [REDAKCE] do [REDAKCE], tedy před účinností zákona č. 160/2006 Sb. Je tedy se třeba ve vztahu k tomuto žalobcovu nároku na odškodnění nemajetková újmy vzniklé v souvislosti s vazebním stíháním zabývat otázkou aplikace článku 5 odst. 5 Úmluvy. Aplikovatelnost zákona č. 160/2006 Sb. na nemajetkovou újmu způsobenou žalobci trestním stíháním, které skončilo zproštěním obžaloby, je rovněž dle Nejvyššího soudu ČR třeba posoudit podle toho, kdy nemajetková újma žalobci vznikala. Vzhledem k tomu, že dlouhodobé trestní stíhání má negativní dopady na osobnost člověka, čest rodinný a společenský život i na pracovní uplatnění, jedná se o újmu trvajících po celou dobu trestního stíhání, v případě žalobce od 14.9.1994 do 31.7.2007, tedy 12 let, 9 měsíců a 13 dní. Pro účely podřazení nároku žalobce pod správný právní předpis je třeba tento nárok rozdělit na dvě části, a to na nárok na odškodnění nemajetkové újmy žalobce, ke které došlo v důsledku v důsledku trestního stíhání před účinností zákona č. 160/2006 Sb., a na nárok na odškodnění nemajetkové újmy vzniklé po 27.4.2006. Dle nálezu Ústavního soudu ze dne 11.10.2006, sp. zn.: IV. ÚS 428/05, nárok vzniklý před účinností zákona č. 160/2006 Sb. je možno odškodnit cestou ochrany osobnosti, zatím co nárok na odškodnění nemajetkové újmy vzniklé žalobci od účinnosti zákona č. 160/2006 Sb. je třeba posoudit podle zákona č. 82/1998 Sb. ve znění zákona č. 160/2006 Sb. Ve vztahu k trestnímu stíhání žalobce, které skončilo zproštěním obžaloby, nelze přímo aplikovat článek 5 odst. 5 Úmluvy, neboť samotným trestním stíháním k omezení osobní svobody žalobce nedošlo. Dovolací soud dále uzavírá, že přesto, že k části nároku žalobce, jež by měl být posouzen v rámci ochrany osobnosti podle občanského zákoníku, jsou věcně příslušné rozhodovat v I. stupni krajské soudy, bude i tato část nároku projednána Obvodním soudem pro Prahu 2, neboť jeho věcná příslušnost k projednání celé věci byla založena usnesením Vrchního soudu v Praze, ze dne 25.5.2009, č.j. Ncp 652/2009-30. K otázce možnosti posuzování námitky promlčení nároku na náhradu nemajetkové újmy, způsobené zbavením svobody, ke kterému došlo v době od [REDAKCE] do [REDAKCE], jako výkonu práva v rozporu s dobrými mravy, poukázal Nejvyšší soud na svůj rozsudek ze dne 29.6.2011, sp.zn.: 30Cdo 21/2010.

Mezi účastníky je nesporný obsah předmětného vyšetřovacího a trestního spisu Obvodního soudu pro Prahu 4, spis. zn.: [REDAKCE]. Dále je mezi žalobcem a žalovanou nesporné, že se žalobce obrátil na žalovanou se žádostí o mimosoudní projednání svého nároku na poskytnutí nemajetkové újmy podáním ze dne 26.1.2008, které žalovaná obdržela dne 28.1.2008. Z posledně citovaného podání ze dne 26.1.2008 má soud dále za prokázáno, že žalobce v předmětné žádosti uplatnil mimo jiné též nemajetkovou újmu za zásah do svých nemajetkových práv v důsledku vazebního stíhání v částce 2.000.000.000,- Kč a nemajetkovou újmu za poškození dobré pověsti následkem nedůvodného trestního stíhání v částce 2.000.000.000,- Kč. Žalovaná se ve svém stanovisku ze dne 28.4.2008 k žádosti žalobce o odškodnění podle zák. č. 82/1998Sb. vyjádřila mimo jiné k též nemajetkové újmě spočívající v poškození dobré pověsti a nemajetkové újmě vzniklé v důsledku vazebního stíhání s tím, že podle přechodného ust. čl. II. zák. č. 160/2006Sb. se odpovědnost podle

tohoto zákona za nemajetkovou újmu způsobenou nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 a § 22 odst. 1 vztahuje také na nemajetkovou újmu vzniklou přede dnem nabití účinnosti tohoto zákona, pokud nebyl nárok na náhradu této újmy promlčen. V případě nemajetkové újmy vzniklé do 26.4.2006 v důsledku nezákonných rozhodnutí orgánu veřejné moci žalovaná konstatovala, že s výjimkou stanovenou v čl. II. výše zmíněné novely, působí tato zásadně do budoucna. Zákon č. 160/2006Sb. (účinný od 27.4.2006) je zpětně účinným pouze ve vztahu k nemajetkové újmě vzniklé nesprávným úředním postupem, nikoli vůči újmě vzniklé v důsledku nezákonného rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že tr. stíhání žalobce bylo zahájeno ke dni 14.9.1994, uvedená novela nemůže být dle žalované při projednávání žádosti žalobce použita a zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu způsobenou nezákonným rozhodnutím nemůže být žalobci přiznáno. V dalším svém stanovisku ze dne 28.7.2008 žalovaná uvedla, že v případě nemajetkové újmy spočívající v poškození dobré pověsti shledala nárok žalobce důvodný s ohledem na závažnost případu v maximálním možném rozsahu – ve výši 240.000,--Kč, přičemž toto stanovisko žalované vycházelo z ust. § 444 odst. 3 obč. zák. Nemajetkovou újmu vzniklou v důsledku vazebního stíhání neshledala důvodnou s tím, že nezbytnou podmínkou pro vznik odpovědnosti státu za nemajetkovou újmu je existence nezákonného rozhodnutí či nesprávného úředního postupu, avšak v případě odpovědnosti státu podle § 9 zák. č. 82/1998Sb. takové rozhodnutí či nesprávný úřední postup chybí. Z tohoto důvodu nelze podle citovaného zákona nárok na zadostiučinění za nemajetkovou újmu s úspěchem uplatnit. Uvedené skutečnosti má soud za prokázány z citovaných listin. Mezi žalobcem a žalovanou je rovněž nesporné, že za zásah do nemajetkových práv žalobce v důsledku vazebního stíhání mu nebylo ze strany žalované na zadostiučinění nic vyplaceno, přičemž v případě nároku na náhradu nemajetkové újmy za poškození dobré pověsti následkem trestního stíhání žalovaná vyplatila žalobci částku 240.000,-- Kč. K posledně uvedenému žalovaná doložila bankovní výpis ze dne 1.8.2008, dle kterého byla žalobci ze strany žalované na náhradě majetkové a nemajetkové újmy vyplacena celkově částka 3.145.191,40 Kč. V této souhrnné částce je dle žalované rovněž obsažena předmětná platba 240.000,-- Kč jakožto odškodnění za nemajetkovou újmu spočívající v poškození dobré pověsti žalobce. Mezi účastníky je konečně nesporné, že předmětné tr. řízení vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4, pod sp. zn.: [REDAKCE] trvalo od 14.9.1994 do 31.7.2007. Dále je mezi účastníky nesporné, že žalobce byl v rámci předmětného trestního řízení ve vazbě od [REDAKCE] do [REDAKCE].

Z předmětného vyšetřovacího a trestního spisu Obvodního soudu pro Prahu 4, spis. zn.: [REDAKCE] má soud za prokázáno, že trestní stíhání žalobce a dalších osob bylo zahájeno sdělením obvinění ze dne 14.9.1994, jímž bylo žalobci a dalším třem osobám sděleno obvinění pro tr. čin vydírání dle § 235 odst. 1, 2 písm. b), c) tr. zákona a tr. čin omezování osobní svobody dle § 231 odst. 1 tr. zákona, spáchaných ve spolupachatelství dle § 9 odst. 2 tr. zákona. Dne 31.10.1994 bylo žalobci sděleno obvinění pro tr. čin přípravy vraždy podle § 7 odst. 1 tr. zákona k § 219 odst. 1, 2 písm. a) tr. zákona. Dne 18.11.1994 bylo žalobci a dalším dvěma osobám sděleno obvinění pro tr. čin loupeže podle § 234 odst. 1, 2 písm. a) tr. zákona spáchaného ve spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr. zákona. Dne 29.11.1994 bylo žalobci sděleno obvinění pro tr. čin podvodu dle § 250 odst. 1, 4 tr. zákona. Konečně dne 12.1.1995 bylo žalobci sděleno další obvinění pro tr. čin podvodu podle § 250 odst. 1 a odst. 4 tr. zákona. Předmětné tr. řízení bylo ukončeno rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 31.7.2007, č.j. [REDAKCE] kterým byl žalobce společně s dalšími dvěma obžalovanými podle § 226 písm. c) tr. řádu zproštěn obžaloby pro tr. čin vydírání dle § 235 odst. 1, 2 písm. b), c), d) tr. zákona o omezování osobní svobody dle § 231 odst. 1, 2 tr. zákona. Citovaný rozsudek nabyl právní moci dne 31.7.2007. Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 15.9.1994, spisová zn.: [REDAKCE] byl žalobce vzat do vazby z důvodů § 67 písm. a), b), c) tr. řádu s tím, že vazba počíná dnem a hodinou zadržení dne [REDAKCE] ve [REDAKCE] hodin. Usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 13.9.1996, spis. zn.: [REDAKCE] (č.l. 2012) byla vazba obviněného MUDr. U [REDAKCE] naposledy prodloužena do [REDAKCE]

Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 11.3.1997, č.j. [REDAKCE] (č.l. 3681) byl obviněný MUDr. U [REDAKCE] propuštěn z vazby na svobodu. Dle hlášení změn vězeňské služby ČR, [REDAKCE], byl fakticky žalobce propuštěn z vazby na svobodu dne [REDAKCE] v [REDAKCE] hodin (č.l. 3683 spisu). Uvedené skutečnosti má soud za prokázány z předmětného spisu Obvodního soudu pro Prahu 4, spis. zn.: [REDAKCE]

Po zrušení rozsudku soudu I. stupně dovolacím soudem byl žalobce, s ohledem na odůvodnění Nejvyššího soudu, při jednání dne 12.9.2012 usnesením vyzván k upřesnění žalobního nároku v části týkající se požadovaných 2.000.000.000 Kč s titulu tvrzeného nezákonného trestního stíhání žalobce tak, aby specifikoval, jakou konkrétní částku z této celkové žalované částky 2.000.000.000,- Kč žalobce požaduje za období od 14.9.1994 do 26.4.2006 a jakou konkrétní částku z této celkové žalované částky požaduje za období od 27.4.2006 do 31.7.2007. Současně byl žalobce poučen dle § 43 odst. 2 o.s.ř. o tom, že nebude-li ve lhůtě dané soudem žaloba upřesněná a doplněná a v řízení nebude možno pokračovat pro tento nedostatek, soud žalobu v uvedeném rozsahu odmítne. Žalobce na výzvu soudu ve stanovené lhůtě 3 týdnů (a ani později) žádným způsobem nereagoval. Obvodní soud pro Prahu 2 proto usnesení, ze dne 18.10.2012, č.j. 16 C 21/2009-187 žalobu co do částky 2.000.000.000,- Kč požadované z titulu nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání odmítl. K odvolání žalobce Městský soud v Praze usnesením ze dne 22.3.201, č.j. 64 Co 488/2012-196 usnesení soudu prvního stupně změnil tak, že se žaloba co do částky 2.000.000.000,- Kč neodmítá. Odvolací soud v citovaném usnesení uzavřel, že za situace, kdy o celém tomto nároku bude jako věcně příslušný rozhodovat Obvodní soud pro Prahu 2, má uvedené rozdělení nároku význam jen z hlediska právního posouzení, neboť vychází z jednoho skutkového základu. Věcně příslušný soud rozhodující o nároku žalobce v rámci řízení o ochranu osobnosti pak při svém rozhodování přihlédně k tomu, že je daným postupem suplována absence zákonné úpravy odškodnění nemajetkové újmy, za kterou odpovídá stát, jež by v případě, pokud by nárok spadal do časové působnosti zákona č. 82/1998 Sb., ve znění zákona č. 160/2006 Sb., byl posuzován podle § 31a odst. 2 tohoto zákona. Žalobce ve své účastnické výpovědi při jednání soudu dne 14.1.2015 uvedl, že před svým vzetím do vazby byl zván na různé akce – společenské, odborné, dobročinné. V té době se žalobce snažil, aby byl přijat zákon o nadacích, přičemž jedinou podporu v tom měl od Václava Havla. Žalobce dle své výpovědi pomalu každý týden dával nějaký článek k lidským právům, spoluzakládal organizaci [REDAKCE]. Také se snažil nad rámec svého podnikání v této oblasti angažovat. Žalobce založil [REDAKCE] nadaci [REDAKCE] které poskytoval prostory ve svém objektu. Před vzetím do vazby byl otrokem svých sekretářek, svého podnikání, dobročinných akcí. Měl nejméně 5-6 společenských setkání denně, nejméně 10,15 obchodních jednání denně, které vedl. Po propuštění z vazby se od něho všichni odvrátili – den ze dne, a i sousedé měli strach ho pozdravit. Žalobce uvádí, že byl nezákonně ve vazbě dva a půl roku, když vazba měla tehdy trvat dva roky. Václav Klaus, se kterým pár měsíců před vzetím do vazby, [REDAKCE] pak poté vydal prohlášení, že žalobce sice zná, ale několik let ho neviděl. Pan Jan Ruml, kterého žalobce znal ze sedmdesátých let z Charty 77, vydal prohlášení, že sice žalobce zná, ale nikdy se s ním fyzicky nesešel. Dle žalobce byla proti jeho osobě vedena cíleně kampaň, že odradila osobnosti, jako byl například pan Václav Havel, aby přiznaly, že žalobce znaly. Po propuštění žalobce z vazby se od něho všichni distancovali. Rovněž po propuštění měly české orgány eminentní zájem, aby žalobce opustil Českou republiku. Naopak za této situace žalobci Německo, kde před tím několik let žil, v říjnu roku 1996 do vazby doručilo německé občanství. Pan Pavel Dostál, tehdejší ministr kultury, o žalobci napsal článek [REDAKCE]. Následně byl podpálen dům žalobce, přičemž náhodou ten večer, žalobce doma nebyl. Jeho dům s kompletním žalobcovým archivem však shořel. Po svém propuštění z vazby se žalobce sešel s doktorem Motejlem jako předsedou Nejvyššího soudu, který rozhodoval o prodloužení vazby žalobce nad rámec zákonné lhůty. Žalobce zdůraznil, že v obchodním světě je nejdůležitější sociální postavení, důvěryhodnost osoby. Jakmile člověk

důvěryhodnost ztratí, může mít miliardy, ale nepořídí nic. Žalobce byl po svém propuštění odepsaný člověk. Ve své účastnické výpovědi potvrdil, že od Ministerstva spravedlnosti obdržel za nemajetkovou újmu v souvislosti se svým trestním stíháním symbolickou částku – asi 290.000,- Kč.

Žalobce byl usnesením ze dne 14.1.2015 při jednání soudu vyzván v souladu s ustanovením § 118a odst. 1, 3 o.s.ř., aby pokud jde o jeho uplatněný nárok ve výši 2.000.000.000 Kč za zásah do nemajetkových práv žalobce v důsledku jeho vazebního stíhání, doplnil svá skutková tvrzení, jaké konkrétní následky způsobil výkon vazby v osobnostní sféře žalobce a navrhl důkazy k těmto svým tvrzením. Dále byl žalobce vyzván, pokud jde o jeho uplatněný nárok ve výši 2.000.000.000 za poškození dobré pověsti žalobce následkem nedůvodného trestního stíhání, aby doplnil svá skutková tvrzení, jaké konkrétní následky způsobilo předmětné trestní řízení v osobnostní sféře žalobce a za jakých konkrétních okolností k nemajetkové újmě došlo a navrhl důkazy k těmto svým tvrzením. Současně byl žalobce poučen o následcích nesplnění této výzvy. Žalobce v podání ze dne 13.2.2015 k výzvě soudu uvedl, že ve vazbě vážně onemocněl [REDAKCE] avšak nikdy nebyl řádně léčen. Po propuštění z vazby teprve mohlo být zahájeno dlouhodobé léčení trvající řadu měsíců, a to odborným lékařem MUDr. Jiřím Petřtylem (I. interní klinika lékařské fakulty UK), jenž dodnes dle žalobce uvádí jeho onemocnění jako příklad mimořádně aktivního a zanedbaného onemocnění tohoto druhu. Následně byl léčen MUDr. Renatou Paroubkovou a doc. MUDr. Milanem Kalabem, CSc. (I. interní klinika lékařské fakulty UK). Poté pak v léčbě pokračovali [REDAKCE] lékaři. Žalobce v citovaném vyjádření dále uvedl, že po svém příchodu do [REDAKCE] v květnu 1997 na něj bylo uvaleno domácí vězení na základě „podkladu“, které byly českými orgány činnými v trestním řízení odeslány [REDAKCE] policii. Teprve na konci října roku 1997 na základě rozhodnutí samotné [REDAKCE] vlády, bylo dle žalobce domácí vězení zrušeno. Žalobce ihned po zrušení domácího vězení koncem října roku 1997 přicestoval spolu s panem [REDAKCE] S [REDAKCE] [REDAKCE] do České republiky. Záměrem [REDAKCE] ministra obrany bylo společné jednání s tehdejšími ministrem obrany České republiky JUDr. Výborným, předsedou vlády Václavem Klausem a prezidentem Václavem Havlem, kde hodlal pan S [REDAKCE] (správně patrně pan [REDAKCE] exponovat postupy českých orgánů vůči žalobci, zjistit jejich důvody a dosáhnout nápravy. Česká strana však kategoricky odmítla účast žalobce při těchto jednáních, což mělo patřičné další důsledky v žalobcově společenském a podnikatelském životě. Začaly systematické útoky na osobu žalobce, jeho majetek, opakovaně byly rabovány, vykrádány jeho dům, byt, auta. Žalobce o tom systematicky informoval tehdejší členy vlády včetně ministra vnitra jak písemně, tak i osobně. Dle žalobce systematicky i poté část tisku s odkazem na informované policejní zdroje informovala o žalobci jako o mafiánovi, podvodníkovi, pašeráku drog. Po propuštění z vazby byly všechny bankovní účty žalobce vybrány, nebo platební karty a šeky k těmto účtům po dobu držela policie a jeho obchodní společnosti byly již nefunkční. Žalobce v důsledku trestního stíhání ztratil prakticky jakékoli materiální zázemí. Pověst a integrita žalobce byla v důsledku trestního stíhání a doby, po níž bylo uměle udržováno, zcela zničena. Žalobce v tomto vyjádření k důkazu odkázal na lékařská potvrzení, dokumenty a úřední písemnosti obsažené v trestním spise, a to bez jakékoli bližší konkretizace. Současně žalobce požádal o poskytnutí další lhůty k doplnění tohoto vyjádření, přičemž do data rozhodnutí soudu k žádnému doplnění skutkových tvrzení či navržených konkrétních důkazů v souvislosti s těmito skutkovými tvrzeními ze strany žalobce nedošlo.

Žalobce k jím požadované nemajetkové újmě za vazební stíhání a za samotné vedení trestního stíhání doložil řadu dílčích materiálů na dvou CD nosičích, přičemž se jedná o fotografie žalobce se známými či významnými osobnostmi například české politické scény a podobně, novinové články či odkazy, týkající se předmětné trestní věci, vedené proti žalobci a video nahrávky z let 1994 až 2007. Novinové články, odkazy i videonahrávky průběžně



informovaly o kauze žalobce i dalších obviněných, přičemž z hlediska tisku se jednalo například o články [REDACTED] a podobně, v případě video nahrávek se jednalo o zpravodajské vysílání [REDACTED] a podobně. Z uvedených materiálů vyplývá, že média od počátku informovala o celé kauze se zveřejněním jména a příjmení žalobce i fotografie jeho obličeje. V této souvislosti soud považuje za podstatné například zmínit článek časopisu [REDACTED] vydaného dne [REDACTED] v němž se konkrétně uvádí, že [REDACTED], kdy Vrchní soud v Praze potvrdil, že [REDACTED] musí na svých internetových stránkách omluvit [REDACTED] za to, že jej nazvala mafiánem a vyplatit mu 100.000,- Kč. Kauzu žalobce komentovali i politici, kdy soud například zmiňuje článek s názvem [REDACTED] s datem vydání [REDACTED] dle kterého je jeho autor článkem poslancem Sněmovny [REDACTED]. Zde autor polemizuje s tím, že U [REDACTED], který byl před dvěma lety novináři inzerován jako mafián, vrah a podvodník, a ke všemu jako osobní přítel našich vládních činitelů, se možná stane jenom nespravedlivě vězněným člověkem. Dle autora článku by se jednalo o ostudu dokonce mezinárodní, neboť U [REDACTED] je občanem [REDACTED]. Soud provedl důkaz těmito dvěma nosiči CD obsahujícími jednotlivé svazky souborů, a to jak konstatováním jejich podstatného obsahu, tak i pořízením kopie obou CD a jejich předáním žalované. Žalobce založil rovněž knihu s názvem [REDACTED] vydané v roce [REDACTED] kde kromě žalobce do této knihy přispěly osoby jako V [REDACTED] K [REDACTED] I [REDACTED] K [REDACTED] J [REDACTED] L [REDACTED] R [REDACTED] S [REDACTED] K [REDACTED] D [REDACTED] J [REDACTED] Z [REDACTED] a podobně. Firma žalobce [REDACTED] byla jedním z vydavatelů této knihy.

Podle § 7 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. o odpovědnosti za škodu, způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, v platném znění, právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.

Podle § 8 odst. 1 citovaného zákona na náhradu škody, způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno, nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

Podle § 31a odst. 1 citovaného zákona bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu.

Podle § 31a odst. 2 citovaného zákona zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebyl možno nahradit jinak, a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

Podle § 11 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku (dále jen obč. zák.), ve znění pozdějších předpisů, fyzická osoba má právo na ochranu své osobnosti, zejména života a zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti, jakož i soukromí, svého jména a projevů osobní povahy.

Podle § 13 odst. 1 obč. zák. fyzická osoba má právo se zejména domáhat, aby bylo upuštěno od neoprávněných zásahů do práva na ochranu její osobnosti, aby byly odstraněny následky těchto zásahů, a aby jí bylo dáno přiměřené zadostiučinění.

Podle § 13 odst. 2 obč. zák. pokud by se nejevilo postačujícím zadostiučinění podle odstavce 1 zejména proto, že byla ve značné míře snížena důstojnost fyzické osoby, nebo její

vážnost ve společnosti, má fyzická osoba též právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích.

Podle § 13 odst. 3 obč. zák. výši náhrady podle odstavce 2 určí soud s přihlédnutím k závažnosti vzniklé újmy a okolnostem, za nichž k porušení práva došlo.

Podle článku 5 odst. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ve znění protokolů č. 3, 5, a 8, každý, kdo byl obětí zatčení nebo zadržení v rozporu ustanoveními tohoto článku, má nárok na odškodnění.

S poukazem na výše uvedená skutková zjištění a citovaná zákonná ustanovení soud shledal oba nároky žalobce, a to nárok na poskytnutí zadostiučinění za nemajetkovou újmu za vazbu i na nemajetkovou újmu v důsledku trestního stíhání žalobce částečně důvodnými. Pokud jde o žalobcem požadovanou nemajetkovou újmu za vazbu ve výši 2.000.000.000,- Kč, k níž došlo přede dnem účinnosti zákona č. 160/2006 Sb., je třeba takovýto nárok posoudit přímo podle článku 5 odst. 5 Úmluvy, která stanoví, že každý, kdo byl zatčen nebo zadržen v rozporu ustanoveními tohoto článku, má nárok na odškodnění. Konkrétně v případě žalobce byl tento v rámci trestního stíhání, zahájeného vůči jeho osobě dne 14.9.1994 sdělením obvinění, byl žalobce dne [redacted] rovněž vzat do vazby z důvodu § 67 písmeno a), b), c), trestního řádu, z vazby byl propuštěn dne [redacted] přičemž rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 31.7.2007, č.j. [redacted] byl žalobce zproštěn obžaloby podle § 226 písmeno c) trestního řádu. Žalobce konkrétně strávil ve vazbě v roce 1994 celkem 109 dní, v roce 1995 365 dní, v roce 1996 366 dní a v roce 1997 71 dní. Celková doba trvání vazby žalobce je tak představována částkou 911 dní. Při stanovení zadostiučinění za vazbu soud vycházel z rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 11.1.2012, sp. zn. 30Cdo 2357/2010 (Zelená Sbirka), v němž Nejvyšší soud uzavírá, že základními kritérii pro stanovení rozsahu způsobené nemajetkové újmy v případě vazby jsou 1. povaha trestní věci, 2. celková délka omezení osobní svobody a 3. následky v osobní sféře poškozené osoby. Nejvyšší soud, vycházející z úrovně odškodnění jednotlivých evropských států, jakož i ze životní úrovně v České republice, v citovaném rozsudku dospěl k závěru, že adekvátním odškodněním je částka v rozmezí 500,- Kč – 1.500,- Kč za jeden den trvání vazby, přičemž k tomuto rozmezí je však nutno přistupovat pouze jako k orientačnímu s tím, že podléhá toliko úvaze soudu v konkrétním případě, k jaké částce dospěje. Je pak toliko na uvážení soudu, aby v každém jednotlivém případě při zvážení jeho individuálních skutkových okolností stanovil adekvátní výši odškodnění nemajetkové újmy vzniklé protiprávním zadržením a vykonáním vazby. Pokud jde o první kritérium – povahu trestní věci, zde je třeba posoudit závažnost trestného činu, pro který byl žalobce stíhán, a ve spojení s tím držen ve vazbě. Žalobce byl stíhán a současně vazebně držen pro závažné trestné činy shora podrobně uvedené – konkrétně pro trestný čin vydírání, omezování osobní svobody, přípravy vraždy, trestný čin loupeže a trestný čin podvodů. V této souvislosti rovněž žalobci hrozil vysoký trest odnětí svobody. Celková délka omezení osobní svobody v případě žalobce přesáhla maximální zákonnou dobu dvou let – konkrétně 911 dní. Nejvyšší soud v citovaném rozsudku ze dne 11.1.2012 uzavírá, že první dny vazby by měly být odškodňovány vyšší částkou, než dny případně následující, s čímž dle Nejvyššího soudu souvisí i to, že i když je vazba omezena jen na několik dní, může újma takto vzniklá (například dosud bezúhonné osobě) být mnohem intenzivnější, než v jiném případě vazba trvajících několik týdnů či měsíců (například osobě v jiných případech trestním odsouzením kvalifikované jako recidivující); to je však odvislé od okolností konkrétního případu. Konkrétně v případě žalobce soud vyšel z částky 1.500,- Kč za jeden den trvání vazby, za celé vazební období v délce 911 dní, když soud s ohledem na délku vazby, závažnost trestních činů, pro něž byl žalobce stíhán, i skutečnost, že se v případě žalobce jednalo o osobu dosud bezúhonnou, neshledal důvod pro postupné snižování uvedené částky. Navíc po dobu více než dvou let neměl žalobce kontakt s blízkými osobami, spolupracovníky apod., a jednalo se rovněž o kauzu mediálně známou. Vzhledem ke všem uvedeným kritériím i konkrétním okolnostem případu pak celková výše zadostiučinění za vazbu žalobce činí

1.366.500,- Kč.

Pokud jde o žalobcem požadovanou nemajetkovou újmu ve výši 2.000.000.000,- Kč s příslušenstvím, způsobenou předmětným trestním stíháním, za dobu od 14.9.1994 do 26.4.2006 je třeba tento nárok posoudit podle ustanovení týkajících se ochrany osobnosti a za dobu od 27.4.2006 do 31.7.2007 podle ustanovení zákona č. 82/1998 Sb. ve znění zákona č. 160/2006 Sb. Pro určení výše peněžitého zadostiučinění dle zákonných ustanovení na ochranu osobnosti – dle ust. § 13 odst. 3 obč. zák. - jsou taxativně stanovena dvě kritéria: závažnost vzniklé nemajetkové újmy (čím závažnější je co do své intenzity, rozsahu zveřejnění a ohlasu, jakož i svého trvání vzniklá nemajetková újma, tím vyšší by měla být i částka peněžitého zadostiučinění) a dále okolnosti, za kterých k neoprávněnému zásahu do osobnosti fyzické osoby došlo (tj. podle soudní praxe musí soud vždy zjišťovat okolnosti nejen na straně původce zásahu, ale i na straně postižené osoby, konkrétně zda např. i ona sama měla možnost event. mylný a dehonestující zásah odvrátit). Pro období spadající do působnosti zákona č. 82/1998 Sb. ve znění zákona č. 160/2006 Sb. soud posoudil tento nárok, jakožto nárok na náhradu nemajetkové újmy z titulu nezákonného rozhodnutí, resp. opatření – opakovaná sdělení obvinění z výše uvedených trestných činů, přičemž toto rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno zprošťujícím rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 31.7.2007, č.j. [REDAKCE] který nabyl právní moci 31.7.2007. V souvislosti s citovaným nezákonným rozhodnutím – sdělením obvinění, vznikla žalobci nemajetková újma předmětným trestním stíháním způsobená, neboť trestní stíhání významně zasáhlo do celkového života žalobce a dotklo se rovněž jeho cti a dobré pověsti, jakožto osoby určitým způsobem známé a určitým způsobem se prezentující na české ekonomické i politické scéně (viz skutečnosti shora uvedené žalobcem v jeho účastnické výpovědi i materiály na CD nosičích apod.). Pokud jde o samotnou výši a způsob stanovení zadostiučinění za předmětnou nemajetkovou újmu způsobenou trestním stíháním, když nezákonné rozhodnutí je v příčinné souvislosti s nemajetkovou újmou jako takovou, dle rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 27.6.2012, sp.zn. 30 Cdo 2813/2011 zadostiučinění ze nemajetkovou újmu způsobenou trestním stíháním, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, se poskytuje podle § 31a odst. 2, zák. č. 82/1998 Sb., jenž je normou s relativně neurčitou hypotézou, která není stanovena přímo právním předpisem, a jenž tak přenechává soudu, aby podle svého uvážení v každém jednotlivém případě vymezil sám hypotézu právní normy z širokého, předem neomezeného okruhu okolností. Soudy při stanovení formy či výše zadostiučinění vychází především z povahy trestní věci, též z délky trestního stíhání, a především dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry poškozené osoby. Forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva na místě pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat. Nejvyšší soud v citovaném rozhodnutí dovodil, že kritéria, která pravidelně mohou indikovat rozsah způsobené nemajetkové újmy, jsou v případech zahájení trestního stíhání (řízení), které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, následující: 1) Povaha trestní věci. Pod tímto kritériem se má na mysli zejména závažnost trestného činu kladeného osobě poškozené za vinu, neboť ta zpravidla přímo úměrně zvyšuje intenzitu, s jako osoba poškozená konkrétní trestní řízení proti ní vedené negativně vnímá. To souvisí i s hrozbou trestního postihu (druhem a výší trestu) a případného společenského odsouzení. 2) Délka trestního řízení. Toto kritérium zohledňuje zejména to, po jak dlouhou dobu zásah do osobnostních složek jednotlivce v důsledku proti němu vedenému trestnímu řízení trval. 3) Následky způsobené trestním řízením v osobnostní sféře poškozené osoby. Toto kritérium umožňuje zohlednění individuálních následků trestního stíhání v osobnostní sféře poškozené osoby, jež mohou být umocněny či zmírněny v důsledku objektivních skutečností daného případu formulovaných pod body 1) a 2). Vedle toho je dle citované judikatury Nejvyššího soudu třeba podle § 31a odst. 2, zákona č. 82/1998 Sb. při stanovení formy a výše zadostiučinění přihlídnout k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Těmi budou zejména okolnosti vydání usnesení o zahájení trestního stíhání,

projevující se například ve zjištění, že trestní stíhání bylo proti poškozenému zahájeno zjevně bezdůvodně nebo dokonce s cílem jej poškodit. Budou jimi ale také okolnosti zahájení trestního stíhání předcházející, popř. trestní stíhání provázející, vedoucí k závěru o podílu poškozeného na tom, že proti němu bylo trestní stíhání zahájeno, popřípadě, že proti němu bylo ve vedení trestního stíhání pokračováno, aniž by bylo lze uzavřít, že si trestní stíhání zavínil sám. V případě náhrady nemajetkové újmy se s ohledem na její rozdílný charakter v porovnání s náhradou škody (majetkové újmy) a zákonný požadavek § 31a odst. 2, cit. zákona přihlídnout při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění i k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo, omezení dovozované ve vztahu k nároku na náhradu škody neuplatní a naopak je třeba chování poškozeného, kterým ke vzniku nemajetkové újmy přispěl, zohlednit. Bude-li zjištěno, že se poškozený dopustil jednání, pro které byl následně trestně stíhán, nepovede to sice k závěru o tom, že si trestní stíhání zavínil a tím pádem k absenci odpovědnosti státu za poškozeného trestním stíháním vzniklou újmu, ale půjde o důležitou okolnost pro stanovení formy a případně výše odškodnění nemajetkové újmy podle § 31a odst. 2, cit. zákona. Vzhledem k výše podrobně popsaným kritériím pro hodnocení nemajetkové újmy žalobce ať již dle příslušných ustanovení na ochranu osobnosti nebo dle zákona č. 82/1998 Sb. ve znění zákona č. 160/2006 Sb. soud uzavřel, že v obou případech se jedná o obdobná kritéria, když dle názoru soudu je v hodnotícím kritériu „závažnost vzniklé nemajetkové újmy“ obsažen jak prvek intenzity související s povahou trestní věci, tak prvek délky jejího trvání a s tím související následky takového působení v osobnostní sféře poškozeného. V obou případech je třeba též zkoumat okolnosti, za nichž k neoprávněnému zásahu do osobnosti fyzické osoby a tím i k nemajetkové újmě došlo. Soud tedy při hodnocení obou shora uvedených období trestního stíhání žalobce uzavřel, že pokud jde o samotnou délku trestního řízení, toto trvalo celkem 12 let, 9 měsíců a 13 dní, přičemž po takto dlouhou dobu byl žalobce vystaven nepříznivým zásahům do své osobnosti. K otázce závažnosti shora uvedených trestných činů, které mu byly kladeny za vinu, je třeba konstatovat, že žalobci hrozil trest odnětí svobody v případě přípravy vraždy v délce 12 až 15 let a v případě např. trestného činu vydírání, pro který byl dne 31.7.2007 obžaloby zproštěn, trest odnětí svobody v délce 2 až 8 let. Předmětné trestní řízení pak mělo dopad na pověst žalobce, ať již v místě jeho bydliště nebo u přátel, spolupracovníků a známých, či u obchodních partnerů, a to zejména v souvislosti s jeho medializací po celou dobu trvání tohoto trestního řízení. Pokud jde o intenzitu působení trestního stíhání na osobu žalobce, lze shodně jako při hodnocení vazebního stíhání uzavřít, že v případě žalobce se nejednalo o osobu recidivující, nýbrž dosud bezúhonnou, v jejímž případě je vnímání vzniklé nemajetkové újmy intenzivnější. V případě žalobce pak nelze uzavřít, že by se jednání, které mu bylo kladeno za vinu, sám dopustil, neboť trestní řízení bylo uzavřeno se závěrem, že se v obžalobě označený skutek sice stal, je trestným činem, ale nebylo prokázáno, že by jej spáchal obžalovaný – tj. žalobce. Vzhledem ke všem uvedeným kritériím i konkrétním okolnostem případu je dle názoru soudu odpovídající výší zadostiučinění za předmětné trestní stíhání žalobce částka 500.000,- Kč, přičemž po odečtu plnění žalované ve výši 240.000,- Kč soud přiznal žalobci zbývající částku 260.000,- Kč.

Ve zbývajícím rozsahu byly oba nároky žalobce soudem zamítnuty (viz. výrok II. rozsudku). Pokud jde o žalovanou již dříve vznesenou námitku promlčení v případě obou uplatněných nároků žalobce, dospěl soud k závěru, že k promlčení obou nároků nedošlo. V případě nároku na nemajetkovou újmu za vazbu žalobce je třeba vycházet z ust. § 23 zákona č. 58/1969 Sb., dle kterého se právo na náhradu škody podle části první, hlavy druhé (týkající se odpovědnosti za škodu způsobenou rozhodnutím o vazbě) promlčí za rok ode dne, kdy nabylo právní moci zprošťující rozhodnutí nebo rozhodnutí odsuzující i mírnějšímu trestu anebo rozhodnutí, jímž bylo trestní řízení zastaveno (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29.6.2011, sp. zn. 30Cdo 21/2010). V případě žalobce nabyl zprošťující rozsudek právní moci dne 31.7.2007, přičemž žaloba byla u soudu podána dne 25.7.2008. V případě nemajetkové újmy za trestní stíhání žalobce pak běží subjektivní i objektivní promlčecí doba dle § 32 odst.

3 zák. č. 82/1998 Sb. teprve od vydání zprošťujícího rozsudku, za současného stavění subjektivní promlčecí doby dle ust. § 35 cit. zákona.

Z ostatních důkazů v řízení provedených soud nezjistil skutečnosti podstatné pro rozhodnutí ve věci, a proto je v odůvodnění rozsudku podrobně nehodnotil. Další žalobcem původně navrhané důkazy nebyly soudem provedeny, neboť žalobce na těchto důkazech následně netrval.

Výrok o nákladech řízení má oporu v ust. § 142 odst. 3 o.s.ř., když žalobce měl ve věci jen částečný úspěch, avšak rozhodnutí o výši plnění záviselo na úvaze soudu. V souladu s rozsudkem Nejvyššího soudu ČR ze dne 29.1.2014, sp.zn. 30 Cdo 3378/2013, se odměna advokáta za zastupování v řízení, jehož předmětem je náhrada nemajetkové újmy za nesprávný úřední postup či nezákonné rozhodnutí ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., vypočte z tarifní hodnoty stanovené podle § 9 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb. Žalobci tak na náhradě nákladů řízení náleží částka spočívající v odměně advokáta za 13 + ½ úkonu právní služby (převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby, doplnění žaloby ze dne 15.3.2010, účast u jednání soudu I. stupně dne 25.1.2010, 22.3.2010 – ½ úkonu, 21.4.2010, odůvodnění odvolání ze dne 3.8.2010, účast u jednání odvolacího soudu dne 31.3.2011, dovolání ze dne 7.7.2011, účast u jednání soudu I. stupně dne 13.6.2012, 12.9.2012, 14.1.2015, 1.4.2015 a 10.6.2015) – tj. 13x 3.100,- Kč a 1x 1.550,- Kč, dále 14 režijních paušálů á 300,- Kč a 21% DPH ve výši 9.670,50 Kč. Celkem tedy náklady řízení činí 55.720,50 Kč.

**P o u č e n í :** Proti tomuto rozsudku je možno podat odvolání do 15ti dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný navrhnout jeho soudní výkon nebo exekuci.

V Praze dne 10. června 2015

JUDr. Zuzana Šmídová, v.r.  
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:  
Ivana Hrdinová